

Udkast til handlingsplan for kulturområdet 2022

Dato 24-01-2022

1-30-76-2-22

Side 1

Region Midtjylland lancerede i 2020 en ny kulturpolitik gældende for perioden 2020-2024. Regionsrådet vedtog i den forbindelse, at der årligt skulle udarbejdes en handlingsplan over udmøntningen af kulturpolitikken. Handlingsplan for 2022 på kulturområdet beskriver de aktiviteter, som forventes gennemført i det kommende år inden for kulturpolitikens strategiske indsatsområder. Aktiviteterne bidrager alle til at opfylde kulturpolitikens to overordnede mål:

- Et mangfoldigt og varieret kulturliv for alle
- Et kompetent kulturliv i udvikling

Corona-pandemien har igennem de seneste par år påvirket hele kulturlivet markant og dermed også krævet en tilpasning af regionens aktiviteter på området. Det har betydet, at flere aktiviteter og indsatser er blevet forsinket, udsat eller gennemført i et andet format end først planlagt. I 2022 forventes aktiviteterne at kunne gennemføres i fuldt omfang og uden større tilpasninger, men der tages selvfølgelig løbende forbehold for corona-situationens udvikling.

Hovedparten af kulturudviklingsmidlerne i 2022 vil i lighed med tidligere år blive anvendt til udmøntning gennem regionens kulturudviklingspulje som støtte til både små og større udviklingsprojekter.

Handlingsplanen for 2022 beskriver de forventede konkrete aktiviteter for hvert af de fem strategiske indsatsområder i den regionale kulturpolitik.

Strategiske udviklingsmidler

Der reserveres en ramme på 1,3 mio. kr. til igangsættelse af konkrete projekter, der understøtter de fem strategiske indsatsområder i Region Midtjyllands kulturpolitik:

- Regionalt samarbejde
- Udvikling og eksperimenter
- Kultur og sundhed
- Kultur og landdistrikter
- Børne- og ungekultur

Anvendelsen af midler inden for de fem strategiske indsatsområder er nærmere beskrevet under de enkelte områder i handlingsplanen.

Budget for kulturindsatsen 2022	
1.000 kr.	2022
<i>Budget</i>	
Kulturudviklingsmidler	
Strategiske indsatser	1.300
Kulturudviklingspulje 1.runde	4.701
Kulturudviklingspulje 2.runde	4.000
Den Jyske Kunstfond*	500
Europæisk Kulturregion	1.557
Administrative midler	300
Kultur- og sundhedspulje	2.120
Budget i alt	14.478

* Afventer behandling i Udvalget for Regional Udvikling

Regionalt kultursamarbejde

Regional Udvikling planlægger at gennemføre nedenstående handlinger, der alle bidrager til at opfylde de overordnede mål for kulturpolitikken og de beskrevne delmål for indsatsområdet.

Europæisk Kulturregion

Partnerskabet i Europæisk Kulturregion mellem Region Midtjylland og de 19 kommuner i regionen er en højt prioriteret og vigtig del af den regionale kulturindsats. Regionens 19 kommuner bidrager årligt med 1 kr. pr. indbygger til de fælles aktiviteter og Region Midtjylland matcher beløbet. Ud over den økonomiske medfinansiering bidrager Region Midtjylland bl.a. med facilitering af samarbejdet og varetagelse af den fælles kommunikationsindsats.

Europæisk samarbejde

Europæisk samarbejde er et centralt indsatsområde i den fælles strategi for Europæisk Kulturregion. Et vigtigt element i denne indsats er programmet Genvej til Europa, der fortsætter den løbende projektrådgivning og hjælp til fundraising for kulturaktører med internationale ambitioner. Hertil kommer opsøgende arbejde i forhold til tiltrækning af europæiske netværks- og kulturarrangementer som f.eks. årsmødet for IETM - International Network for Contemporary Performing Arts, som Europæisk Kulturregion har hjulpet med at hente til regionen i 2023 i samarbejde med en række partnere. Herudover indeholder indsatsen også løbende kommunikation til kulturaktører om europæiske muligheder - både i forhold til økonomisk støtte, samarbejde, videndeling og netværk.

Europæisk Kulturregions mikropulje til udvikling af europæiske projekter og samarbejder vil i 2022 fortsat være med til at hjælpe kulturaktører med at række ud efter europæiske muligheder og sikre, at kulturlivet kan udvikle sig gennem international inspiration og EU-finansiering. Endelig vil Europæisk Kulturregion i 2022 foretage en analyse af kulturens internationalisering og af de midtjyske kommunernes europæiske potentiale på kulturområdet. Formålet med undersøgelserne er dels at styrke Europæisk Kulturregions aktiviteter, således at fordelene ved internationalt samarbejde kan komme endnu flere kulturaktører til gode og dels at skabe stærke tværkommunale partnerskaber og dermed styrke udnyttelsen af de europæiske kulturprogrammer.

Kulturforum

Kulturforum er Europæisk Kulturregions årlige politiske topmøde. Kulturforum har til formål at fungere som et mødested, hvor politikere i Europæisk Kulturregion kan hente inspiration og sætte retningen for fremtidens regionale samarbejde på kulturområdet. Det er desuden en målsætning at profilere Europæisk Kulturregion som en interessant samarbejdspartner nationalt og europæisk ved at sætte spot på relevante kulturpolitiske dagsordener. Kulturforum 2022 afholdes i efteråret 2022, og her vil kommunernes og regionens kulturpolitikere få mulighed for at drøfte et højaktuelt emne og sammen sætte en dagsorden for samarbejdet i den kommende periode.

Kulturmødet Mors

Europæisk Kulturregion har igennem flere år haft et godt samarbejde med Kulturmødet, og havde i 2018 og 2019 et eget program på scenen "Lysskoven".

De seneste to år har Kulturmødet på Mors ikke været gennemført i sin almindelige form, men i nedskaleret version via digitale og andre alternative formater. I 2022 vil Europæisk Kulturregion igen have en markant tilstedeværelse på Kulturmødet og indgå aktivt i debatterne for at være med til at sætte dagsordenen for udviklingen af kulturen.

Med Europæisk Kulturregions egen scene "Lysskoven" som ramme vil regionens kulturliv få mulighed for at bruge mødet til at opnå synlighed inden for en national kontekst, netværke og række ud til nye partnerskaber. Nationale og internationale beslutningstagere vil blive inviteret til aktuelle debatter, og få eksempler på mangfoldigheden i det midtjyske kulturliv.

Midtjysk Kulturakademi

Formålet med Midtjysk Kulturakademi er at understøtte videndeling og kompetenceudvikling blandt de midtjyske kulturaktører som led i en overordnet målsætning om at skabe gode udviklingsvilkår for kulturlivet i regionen.

Midtjysk Kulturakademi er dermed en vigtig brik i både strategien for Europæisk Kulturregion og den regionale kulturpolitik. I 2022 videreudvikles akademiet som en platform for deling og opbygning af viden for kulturaktører. Fokus vil i 2022 være på digitalisering, bæredygtighed og internationalt samarbejde. Der vil både blive arbejdet med generel videndeling om emnerne på akademiets digitale videndelingsplatform www.midtikulturen.dk, og på mere fokuserede seminarer og kompetenceudviklingsforløb for kulturaktører.

Herudover vil der i regi af Europæisk Kulturregion blive foretaget en forundersøgelse af mulige modeller for at skabe et videntcenter inden for digital formidling, der kan tilbyde uvildig rådgivning, og som skal løfte arven efter det nu lukkede MME – Museernes Videntcenter for Digital Formidling.

Midtjysk Kulturakademi understøttes finansielt med midler fra både Europæisk Kulturregion og fra Region Midtjyllands strategiske kulturmidler.

Udvikling og eksperimenter

Kulturudviklingspuljen 2022

For at styrke kulturinstitutioner og kunstneres muligheder for at udvikle nye kulturprojekter i regionen, afsættes der igen i år en pulje, hvorfra der kan søges om tilskud til udviklingsprojekter inden for kulturområdet. Projekterne skal være med til at understøtte de fem indsatsområder og tre tværgående udviklingsspor i Region Midtjyllands kulturpolitik 2020-2024.

Der kan i 2022 i lighed med sidste år søges om tilskud til dels:

Større kulturprojekter

- Som gennemføres i partnerskaber med projektaktiviteter bredt i regionen, hvorfra der kan opnås ny læring med bred relevans for både regionens borgere og kulturliv.
- Ansøgte tilskud er over 100.000 kr. med krav om medfinansiering på mindst 50% af det samlede budget.

Mindre kulturprojekter

- Som understøtter udvikling og eksperimenter i et kulturliv præget af omstilling fx grundet corona-situationen, eller som tilgodeser mindre kulturaktører fx inden for vækstlaget (ved vækstlaget forstås her mindre kulturaktører med mindre og mere lokale netværk).
- Ansøgte tilskud er maksimalt 100.000 kr. med krav om medfinansiering på mindst 25% af det samlede budget

Der afsættes i 2022 en samlet økonomisk ramme på 8,7 mio. kr. til kulturpuljen, som er fordelt på to ansøgningsrunder (forår/efterår). Heraf udgør rammen for de mindre kulturprojekter ca. 2 mio. kr.

Første ansøgningsfrist er 28. februar 2022. Udvalget for Regional Udvikling behandler og udvælger projekter og indstillinger på udvalgsrådet 9. maj 2022. Ved ansøgninger over 1 mio. kr. foretager Udvalget for Regional Udvikling en indledende prioritering og behandling, inden Regionsrådet endeligt behandler indstillingerne på regionsrådsmødet 25. maj 2022.

Kriterier for bevilling af midler til udviklingsprojekter fra kulturpuljen 2022

Ansøgningerne vurderes efter nedenstående kriterier. Generelt vægtes kriterierne tungere, jo større projektet er:

- *Innovation og udvikling*
Projektet skal skabe ny udvikling, nye produkter, nye arbejdsformer – gerne i et samarbejde med aktører fra andre kulturområder eller andre samfundsområder. Projektet bør medvirke til skabelse af innovative udviklingsmiljøer. Der lægges også vægt på projektets originalitet. Helt store projekter bør tilføre "noget nyt" til regionen.
- *Partnerskab og netværk*
Projektet skal udvikles og gennemføres i et partnerskab på tværs af geografi, som medvirker til en bred regional forankring eller styrker samspillet mellem kulturlivet og andre vigtige samfundsområder. Der lægges vægt på, at også samarbejdspartnere indgår som centrale i at udvikle projektet. Partnerskaber kan være på lokalt, regionalt, nationalt eller internationalt niveau. Kriteriet har fokus på projektets regionale betydning og relevans. Der lægges endvidere vægt på projektets organisatoriske styrke og forankring. Herunder at partnerskabet besidder de relevante kompetencer og viden set i forhold til projektets mål-sætning.

- *Projektets relevans*
I hvilket omfang understøtter projektet regionens kulturpolitik? Hvem er projektet rettet mod, og hvem får gavn af projektet? Hvorfor er projektet relevant for regionens borgere og kulturliv?
- *Læring, viden og "varig" udvikling*
Projektet bør skabe ny læring og viden, der stilles til rådighed for andre interessenter. Projektet bør desuden have varige effekter, der rækker ud over projektperioden.

Den Jyske Kunstfond

Der er i handlingsplanen for 2022 reserveret 500.000 kr. til fortsat understøttelse af Den Jyske Kunstfond under Slots- og Kulturstyrelsen. Hovedfokus vil for Region Midtjyllands vedkommende være en øget fokus på samarbejde og synergi med regionens strategiske indsatsområder.

Kultur og sundhedsfremme

Netværk og kommunikation

Region Midtjylland forstærker den aktive rolle i netværket Kulturinitiativets Sundhedsfremme - Netværket for Kultur, Beskæftigelse og Sundhed, der ledes af Holstebro Kommune og er et samarbejde mellem bl.a. 13 midtjyske kommuner, Aarhus Universitet og regionen. Netværkets arbejde skal fortsættes i 2022 og vil fokusere på at dele viden samt at opsamle nye tendenser og initiativer bl.a. i kommunerne og på Aarhus Universitet.

Herudover fortsættes udviklingen af det digitale inspirationskatalog www.kultursomsundhedsfremme.dk, der udkom i 2020. I 2022 vil kataloget bl.a. blive udvidet med en podcastserie og flere internationale cases fra de europæiske projekter, som regionen er en del af.

Udmøntning af ekstra midler til Kultur og sundhedsfremme i 2022

Regionsrådet har afsat to millioner kroner specifikt til kultur og sundhedsfremme i 2022. Heraf skal 1,5 mio. af midlerne bruges til en ny kultur- og sundhedspulje, der får deadline i efteråret. De resterende 500.000 kr. anvendes til egne udviklingsaktiviteter samt implementering af afprøvede løsninger.

(Området kultur og sundhed understøttes i tillæg hertil også af de øvrige kulturmidler samt regionens indsats vedr. sundhedsinnovation).

Europæiske projekter

Culture for Health

Culture for Health er et stort europæisk projekt, der er initieret af Europa-Parlamentet, og som skal kortlægge og formidle alle de væsentligste projekter inden for kultur og sundhed i Europa. Region Midtjylland indgår som partner i projektet i samarbejde med bl.a. netværkene Culture Action Europe, Trans Europes Halles og verdenssundhedsorganisationen WHO.

Region Midtjylland står for kommunikationsindsatsen i projektet og skal udvikle og udbrede den nye hjemmeside www.cultureforhealth.eu. Den vil sammen med en række sociale medier blive den primære kommunikationskanal for projektet og et nyt "europæisk hjemsted for kultur og sundhed". Projektet skal munde ud i en række policy-anbefalinger om, hvordan man kan styrke kunsten og kulturens rolle i forhold til at fremme sundhed og trivsel i et europæisk perspektiv. Policy-anbefalingerne videregives til Europa-Parlamentet ved afslutningen af projektet.

KULKUR

KULKUR er et partneropbygningsprojekt mellem danske, norske og svenske partnere. Der er tale om et for-projekt, som skal munde ud i et større partnerskab, der skal styrke kultur og sundhed/helse i Skandinavien og bl.a. skabe en "markedsplads", hvor aktører på feltet kan møde hinanden.

GLOBUS-projekt

Region Midtjylland er partner i et kultur- og sundhedsprojekt, der har fået midler i forprojektstøtte fra programmet GLOBUS under Nordisk Kulturfond. Projektet er skabt i samarbejde med bl.a. WHO, forskere fra University College London og partnere i Rumænien og Belgien. Projektet skal udrulle og implementere en konkret kultur- og sundhedsløsning i Region Midtjylland og i de øvrige lande.

SOL - Sammen om levende musik

Region Midtjylland samarbejder i projektet *Sammen om levende musik* med bl.a. Aarhus Kommune. Projektet skal undersøge, hvordan man kan lave en organisation til sundhedsvæsenet og plejesektoren, der tilbyder levende musik på samme måde som organisationen Levende Musik i Skolen tilbyder musik til folkeskolen.

Udviklingscenter for Kultur og sundhedsfremme

Et naturligt næste skridt i bestræbelserne på at udbrede brugen af kultur- og sundhedstilbud er at etablere et udviklingscenter for kultur og sundhedsfremme. I 2022 vil Region Midtjylland undersøge mulighederne for at etablere sådan et center, der kan fungere som en udviklingsplatform for praksisnære løsninger, der kan forbinde aktører på kultur- og sundhedsfeltet. Dette tæller bl.a. aktører inden for sundhedsinnovation, kulturel innovation, forretningsudvikling, patientforeninger og forskning både lokalt, nationalt og internationalt.

Kultur og landdistrikter

Forskningsprojektet "Kulturens betydning for bæredygtig landdistriktsudvikling"

Region Midtjylland deltager sammen med de to andre vstdanske regioner og Slots- og Kulturstyrelsen i forskningsprojektet "Kulturens betydning for bæredygtig landdistriktsudvikling", der gennemføres af Center for Landdistriktsforskning ved Syddansk Universitet. Region Midtjylland deltager både i projektets styregruppe og arbejdsgruppe.

I 2021 blev der færdiggjort en kvantitativ undersøgelse af kulturudbud og kulturforbrug i regionerne, og der blev også igangsat en kvalitativ undersøgelse med case-studier af kulturlivet i fem udvalgte lokalsamfund i regionen. Case-studierne og de øvrige resultater fra forskningsprojektet skal i 2022 avendes til at udarbejde anbefalinger til, hvordan kulturlivet kan styrkes i lokalsamfund.

Unge kulturliv på landet

Der blev også i 2021 igangsat et projekt med fokus på unges kulturliv på landet. Målet med projektet er at skabe og gennemføre et forløb målrettet kulturaktører i landdistrikterne med henblik på at opbygge deltagernes kompetencer i at skabe et inkluderende ungekulturmiljø på landet.

Center for Landdistriktsforskning hos Syddansk Universitet står også for dette projekt og leverer en forundersøgelse samt data om unges kulturvaner m.m. baseret på en spørgeskemaundersøgelse. Herefter gennemføres der i 2022 et tre-dages kursusforløb for kommunale kulturkonsulenter, der arbejder med unge. Kurset skal dele undersøgelsens resultater og styrke kulturkonsulenterne i deres arbejde med at understøtte de unges involvering i kulturen på landet.

Børne- og ungekultur

Indsatsområdet Børn- og ungekultur har længe været et fokusområde for den regionale kulturpolitik, og en stor del af bevillingerne fra Region Midtjyllands kulturpulje går til projekter, der arbejder med børn og unge.

Fokus på unge som særlig målgruppe

I 2022 vil regionens kulturindsats have særligt fokus på de unge – primært som en vigtig målgruppe på tværs af de øvrige aktiviteter i handlingsplanen.

I løbet af 2021 har der været dialog med flere kommuner, som har arbejdet på at udarbejde en særskilt ungepolitik, hvilket har skabt inspiration til arbejdet med ungemålgruppen på regionalt plan.

I efteråret 2021 samarbejdede Europæisk Kulturregion med Kulturmødet Mors om temaet "Ungefællesskaber" og støttede en række initiativer og arrangementer skabt af unge i regionen. Målet var at hjælpe de unge tilbage i de fysiske fællesskaber efter lang tid med coronarestriktioner og samtidig sætte fokus på ungekultur i forbindelse med kommunalvalget.

I 2022 vil projektet *Unge kulturliv på landet* gennemføre et tre-dages kursusforløb for kulturkonsulenter, der arbejder med unge. Se en nærmere beskrivelse af projektet i afsnittet om indsatsområdet Kultur og landdistrikter.

Europa-Kommissionen har udnævnt 2022 som "Det Europæiske Ungdomsår", og i regi af programmet Genvej til Europa vil Region Midtjylland arbejde på at udnytte de nye projekt- og støttemuligheder, som dette medfører, til gavn for unge i regionen. Genvej til Europa er desuden også i tæt dialog med midtjyske kultur- og musikskoler for at hjælpe dem med at finde adgange til internationalt samarbejde.